

17. november 2015

Nunanut allanut tunngasutigut naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat 2015.
(Inuussutissarsiornermut, suliffeqarnermut Niuernermut Nunanullu allanut Naalackersuisoq)

Nunanut allanut tunngasutigut Naalackersuinikkut ingerlatsineq pillugu Siumumiit ima oqaaseqassaagut.

Issittup nunanit allanit soqutigineqarnera silannaap allanngoriartornera ilaatigut ilutigalugu qaffakkaluttuinnarpoq, tamannalu Kalaallit Nunaata iluaqutissartaasunik annertunerusunik aningaasaqarnikkut angusaqartarnissaannut periarfissaqarfissiisut pingaaruteqarput.

Nunarsuarmioqataaneq tamassumallu pitsaasutigut pitsaannginnerusutigullu piumasaqaateqarnera tamatsinnik pisussaaffiliivoq. Maannali pinngitsoorumangilanga nunarsuarmi pisut nanertisimanangaartut tallimangormat Parisimi pisut tunngavigalugit piffissami matumani aalassassimaarnerput misiginneqataanerpullu tusartikkumagatsigu.

Illersornissamut isumaqatigiissut sillimaniarnermut nunarsuarmioqatigiinnut annertuumik pingaaruteqartup atortinneqarnera tamatigut mianersortumik nalilersuiffigineqartuarnissaa tamatsinnut pingaaruteqarpoq. Illersornissamut isumaqatigiissutip sutigut tamatigut nunatta iluaqutissarsiffigalugu atortinneqartariaqarnera qulakkeerineqartariaqarmat pingaartipparput, allassimasuutigiinnarnagu.

Upperaarput Naalackersuisut suliaq tamanna nunatsinnut inuinnullu pitsaanerpaamik iluaqutissarsiffiusumik siunertaqarlutik naammassiumaaraat.

Naalagaaffeqatigiinnerup aqqani nuna naalagaaffeqatigisatta ilaatigut nunanut allanut tunngasutigut sorsunnernullu peqataasarnera naalagaaffeqatiminit tusarniaaqqaarani assuarnartuuvoq. Piffissanngorpoq naalagaaffeqatigiinnerup iluani nunatta isummaminik tusarniarneqarluni namminiussuseqarluni kinaassuseqarnerata ataqqineqarnissaa. Taamaammat pissusisamisoorluinnarpoq nunanut allanut tunngasutigut

oqartussaanerulernissarput pillugu naalakkersuisut suliniuteqaqullugit matumuuna kaammattussallugit.

Nunarsuarmi pisut peqqarniisaarnerit imaanaangitsut inuppassuillu inuunerannik nalillit alillugillusooq inissisimanerput imaangilaq nunarsuarmi pisunik qaangiataariinnassasugut.

Kiffaanngissuseqarnerup aqqani kiffaanngisutsillu aamma pisussaaffiliinera puiornagu naleqartitatsinnik kultooritsinnillu naalagaaffeqatigiinnerup aqqani kinaassutitsinnik naleqartitatsinnillu pilliuteqannginnissarput pingaaruteqarpoq.

Suut tamarmik nammaqatigiissumik ingerlanneqartariaqarput, inuttut ataasiakkaatut nunatullu ataasiakkaatut aaliangiinerit tamatumallu malitsigisai tamatigut pisinnaatitaaffiit pisussaafiillu oqumaaqatigiissumik ingerlaqatigiisittariaqarnerannik pisussaaffiliipput pisussaaffiliiuassallutillu.

Tigusineq ilanngaanerlu ataqatigiipput, taamaamat nunarsuarmioqataanerup iluaqutissartaanik atuigaanni aamma tunniussaqaqataanissaq eqqaamaneqartariaqarpoq.

Aningaasarsiornikkut suliffissuaqarnikkullu qaffassaaneq pitsaasumik tutsuiginartumillu nunatsinni tunngavissinneqassappat aningaasaliiumasunut pitsaasunik aamma atugassaqartitsisariaqarpugut.

Nunani tamalaani inatsisitigut maleruaqqusatigullu aatsitassat qinngornillit pineqartillugit nunat tamalaat inatsisitigut maleruaqqusaannut nunarput akisussaassuseqartumik nunarsuarmioqataanerullu pisussaaffiliineri malillugit ilanngukkaluttuinnarnera Siumumiit pissusissamisoortutut isigaarput.

Taamaaliornerup nunat tamalaat aatsitassanik qinngornilinnik tunisassiornerup nakkutigisaasumik ajortumeeriniarnernullu atorneqannginnissaat qularnaassavaa.

Nuannaarutissaavoq nunanut aallanut aallartitaqarneq inerisaqqillugu Washington D.C.-mi nunarput namminerisamik sinniisoqarfeqarluni nunani tamalaani najuutilerana. Periarfissat nunat kimmut sanilerisavut aallaavigalugit aningaasarsiornikkut inerisaanissamik qaninnerulersitsisut atorluartariaqarpavut. Taamaammatt aamma pissusissamisoortutut isiginarpoq nunatsinni aalisartortavut takornariaqarnerlu aningaasarsiutigalugu ingerlatsisortavut eqqarsaatigalugit nuna kangimut sanilerisarput Island aallartitaqarfigalugu qaninnerusumik suleqatiginissaa tassaasariaqarmat suliassani pingaaruteqartuni naammassineqartariaqartunilu inissisimasariaqartoq.

Taamaappoq aamma nuna kimmut sanilerisarput, naggueqativut Nunavormiut. Aningaasarsiornikkut, kultoorikkut misilittakkatigullu avitseqatiginerusinnaasavut.

Aningaasarsiornikkut piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu nunat alisinnerusut nalilersuiffigilluartariaqarpavut, Kina nuna nunatta tunniussinnaasaannik annertuumik soqutiginnittoq nunatsinni inuussutissarsiutitigut aningaasarsiornikkullu ineriartortitsinerminieqatissatut ineriartorfissatsialaasoq.

Suleqatigiinneq nunat sanilerisat peqatigalugit, nunat avannarliit, nunat avannarliit killiit kiisalu nunat alisinnerusut pingaarnersiuneq aallaavigalugu tamatigullu nunatta innuttaanut aningaasarsiornikkut pitsaanerusoq inerititaqarfiusorlu ujartorlugu ingerlanneqartariaqarput. Niuernikkut ineriartortitsiffiusumik nunanik allanik peqateqarnerup, suleqateqarnerup, niueqateqarnerullu aningaasarsiornikkut ineriartorneq pitsaasoq pilersissavaa.

Nunatta aalisakkanik aatsitassanillu niuernermit pisuussutit pigisani aallaavigalugit atugar-tuussuseq innuttaminullu atugassarititat pitsaasut qularnaassavai. Matumani aamma pingaaruteqarpoq kultoorerput aallaavigalugu eqqumiitsuliornerup aaqquissuussamik pilersaarusiukkamillu aningaasarsiorfiulernissaa pitsaasumik sinaakkusiorneqartariaqarmat. Naalakkersuisut kaammattorumavagut eqqumiitsuliornikkut ineriartortumik avammut niueqateqarneq pilersaarusiukkamik sinaakkusissiuullugu suliaqannissaanik.

EU-mi isumaqatigiissut tamakkiisumik iluaqutissarsiffigalugu atortinneqartariaqarnera pingaaruteqarpoq. Ilinniartitaanerup iluani aningaasarpasuit ilinniarsimassutsip qaffas-sarnerani pisariaqarteqaavut, ilisimatusarneq taassumallu iluani ineriartuaartumik isumalluuteqarneq nuna namminiilivikkumasut tunngavissarimmagit.

Taamatulli aamma pingaaruteqartigaaq inuussutissarsiornikkut inerisaaneq. Taamaammat isumaqarpugut inuussutissarsiornernerup iluani EU-p aningaasaleeriaasia ersarinnerusumik paasititsiniutigineqartariaqartoq tamakkiisumik iluaqutaasumillu atorineqarsinnaaqqullugu. Nungusaataannigsumik iluaquteqarneq inuusaatitsinni tunngavigiuarsimasarput ulloq manna tikillugu attattuarparput.

Taamaammat aamma pingaaruteqarpoq nunarsuarmioqatigiinnut nipi anngukkumasarput tusarneqartariaqarmat. Inuugatta nunatta pissarititai tunngavigilluinnarlugit nungusaataannigsumik aningaasarsiornikkut ineriartornissamik ataqqinnittut ataqqineqarusuttullu.

Nunarsuarmioqativut nipitoqaat uagulli aamma tusaaneqartariaqarpugut, issittoq pineqarpat issittormioq nunarsuarmioqatigiinni naligineqarluni peqataatinneqartariaqarnera naqissuserneqartuartariaqarpoq.

Issittup imartaa angallavigineqaleralluinnarpoq, taamaammat aamma pingaarpoq sillimaniarneq eqqarsaatigalugu imartatsinnillu aalisapilunnginnissat qularnaarumallugu immikkut suliniuteqarnissaq.

Imartatta angallavigineqarnera taamatullu aamma silaannartatta timmisartukkut angalanermi qulaavaaneqarnera pillugit oqartussaaffimmik tigusiumallutik Naalakkersuisooqatigiit anguniagaqarnerat tapersorsorparput. Taamaammat Siumumiit Naalakkersuisut kaammattorpavut nunatta imartaa silaanartaalu pillugit oqartussaaffiup tiguneqarnissaa Danskit Naalakkersuisuinut pimoorussamik isumaqatigiinniutigeqqullugu.

Silaannaap allanngoriartornerani atugassarititaasut pitsaasut pitsaannigitsullu ilisimaaralugit qulequttallu nunarsuarmioqatigiinnit ukkatarineqarnera qularnaatsumik nunatsinnit peqataaffigisariaqarparput.

Apeqqutit inuuniarnikkut, aningaasarsiornikkut, niueqateqarnikkut, nunarsuarmioqataa-
nikkut, nunanik allanik peqateqarnikkut, ilinniarsimassutsikkut nunallu illersornissaanut
tunngasut qulequtaapput mianeralugit allorassaaqatigiiffiusumik ukkanneqartariaqartut.
Issittup qulequtarpassuarni nunarsuarmioqatitsinnit eqqumaffigineqaraluttuinnarfiani
pingaarpoq, nunatsinnut pingaaruteqarluinnartutigut partiip qalipaataa apeqqutaatinnagu
ataatsimut oqariatuuteqarnissarput, oqaatsillu atorneqartut mianeralugit ataqatigiissumik
avammut kiinnertarnissarput siunertariuartariaqarparput.

Taamatut Nunanut allanut tunngasutigut Naalakkersuinikkut ingerlatsineq pillugu nassuiaat
2015 imartooq pillugu oqaaseqarluta Nunanut Allanut Naalakkersuisup saqqummiussaanut
qutsavigalugu suleqqilluarnissaannik kissaapparput suleqatigiinnermillu pitsaasumik neri-
uuteqarluta oqaatsivut taama naggaserumavavut.

Vivian Motzfeldt

Siumut